

The Holy See

PAPA FRANJO

ANGELUS

*Trg Svetog Petra
Nedjelja, 1. rujna 2024.*

[Multimedia]

Draga braćo i sestre, ugodnu vam nedjelju želim!

U evanđelju današnje liturgije (usp. *Mk 7, 1-8.14-15.21-23*), Isus govori o čistom i nečistom, temi koja je bila vrlo draga njegovim suvremenicima, a koja je uglavnom bila povezana s obdržavanjem obreda i pravilâ ponašanja, kako bi se izbjegao svaki doticaj sa stvarima ili ljudima koji se smatraju nečistima i, u slučaju da se to dogodi, izbrisalo „mrlju“ nastalu uslijed toga (usp. *Lev 11-15*). Bila je gotovo opsesija nekih pobožnih ljudi toga doba, ta čistoća i nečistoća.

Neki pismoznanci i farizeji, koji su se strogo pridržavali tih uredbi, optužuju Isusa da je svojim učenicima dopustio da uzimaju hranu a da prije toga nisu oprali ruke. A Isus koristi taj prijekor farizejâ njegovim učenicima da prozbori o značenju „čistoće“.

Čistoća – kaže Isus – nije vezana uz vanjske obrede, nego prije svega uz unutarnja raspoloženja. Da bismo bili čisti, dakle, nema nikakve koristi od pranja ruku po nekoliko puta, ako se potom gaji zle osjećaje kao što su pohlepa, zavist i oholost, ili zle namjere kao što su prijevara, krađa, izdaja i kleveta (usp. *Mk 7, 21- 22*). Isus skreće pažnju na to kako bi upozorio na ritualizam, koji ne vodi prema rastu u dobru: ponekad, štoviše, može dovesti do zanemarivanja, ili čak opravdavanja, u sebi i u drugima, opredjeljenjâ i stavova koji su u opreci s ljubavlju, koji ranjavaju dušu i zatvaraju srce.

A to je, braćo i sestre, važno i za nas: ne možemo, na primjer, izaći s mise i već pred crkvom stati i

zlobno i bespoštedno ogovarati sve i svakoga. To naklapanje uništava srce, uništava dušu. To se ne smije! Ideš na misu a zatim činiš te stvari, to je ružno. Ili se pokazivati pobožnima u molitvi, a zatim se kod kuće prema članovima svoje obitelji odnositi hladno i distancirano, ili zanemarivati starije roditelje, kojima je potrebna pomoć i društvo (usp. *Mk 7, 10-13*). To je dvostruki život i to se ne smije. To je ono što su činili farizeji. Izvanjska čistoća bez dobrih stavova, milosrdnih stavova prema drugima. Ili, nadalje, biti naizgled jako korektni prema svima, možda čak tu i tamo volontirati i učiniti neko dobročinstvo, a onda u srcu gajiti mržnju prema drugima, prezirati siromašne i najmanje ili se ponašati nepošteno u svom poslu.

Time se odnos s Bogom svodi na izvanjske čine, dočim iznutra ostajemo zatvoreni za pročišćujuće djelovanje njegove milosti, prepuštajući se mislima, porukama i ponašanjima lišenim ljubavi.

Stvoreni smo za nešto drugo.

Zapitajmo se dakle: živim li dosljedno svoju vjeru, odnosno nastojim li ono što činim u crkvi istim duhom činiti vani? Konkretiziram li ono što govorim u molitvi, svojim osjećajima, riječima i djelima, u blizini i poštivanju svoje braće? Razmislimo o tome.

A Marija, prečista Majka, neka na pomogne od svoga života, u ljubavi koju osjećamo i provodimo u djelo, učiniti Bogu ugodno bogoslužje (usp. *Rim 12, 1*).

Nakon Angelusa

Draga braćo i sestre!

U Šaštinu u Slovačkoj jučer je blaženim proglašen Ján Havlík, bogoslov Kongregacije misija koju je utemeljio sveti Vinko Paulski. Taj mladić je ubijen 1965. godine, za vrijeme progona Crkve od strane režima u tadašnjoj Čehoslovačkoj. Neka njegova ustrajnost u svjedočenju vjere u Krista bude poticaj onima koji i danas trpe slične kušnje. Pljesak novom blaženiku!

S tugom i boli sam primio vijest da je u subotu, 24. kolovoza, u općini Barsalogho, u Burkini Faso, stotinjak osoba, među kojima žena i djece, ubijeno, a mnoge druge ranjene u terorističkom napadu. Osuđujući te gnusne napade na ljudske živote, izražavam blizinu cijelom narodu i iskrenu sućut obiteljima žrtava. Neka Djeвица Marija pomogne voljenom narodu Burkine Faso pronaći mir i sigurnost.

U molitvu uključujem žrtve nesreće koja se dogodila u svetištu Nossa Senhora da Conceição, u gradu Recife, u Brazilu. Neka uskrslu Gospodin utješi povrijeđene i njihove obitelji.

I uvijek sam blizu napaćenom ukrajinskom narodu, teško pogođenom napadima na energetske infrastrukture. Osim što su izazvali smrt i ozljede, oni su više od milijun ljudi ostavili bez struje i vode. Sjetimo se da glas nevinih uvijek čuje Bog, koji ne ostaje ravnodušan na njihovu patnju!

Još jednom izražavam svoju zabrinutost zbog sukoba u Palestini i Izraelu, koji prijete širenjem na druge palestinske gradove. Apeliram da se ne prekidaju pregovori i da se hitno prekine paljbu, da se taoce pusti na slobodu, da se pomogne stanovništvu u Gazi, gdje se, među ostalim, šire mnoge bolesti, uključujući dječju paralizu. Neka bude mir u Svetoj zemlji, neka bude mir u Jeruzalemu! Neka Sveti grad bude mjesto susreta gdje se kršćani, Židovi i muslimani osjećaju poštovanima i dobrodošlima, i neka nitko ne dovodi u pitanje *status quo* na svojim svetim mjestima.

Slavimo danas *Svjetski dan molitve za skrb o stvorenom svijetu*. Nadam se konkretnom zalaganju od strane svih za naš zajednički dom: institucijâ, udrugâ, obitelji i svakog pojedinca. Vapaj ranjene Zemlje postaje sve alarmantniji i zahtijeva odlučno i hitno djelovanje.

Sutra ću započeti apostolsko putovanje u neke zemlje Azije i Oceanije. Molite, molim vas, da to putovanje bude plodonosno!

Pozdravljam sve vas, Rimljane i hodočasnike! Posebno pozdravljam mlade iz Lucce, u pratnji njihovog nadbiskupa mons. Paola Giuliattija i nekoliko svećenika; pozdravljam ovu dobru djecu od Bezgrešne i dječake iz Campocroce di Mirana.

Želim svima ugodnu nedjelju. Ne zaboravite, molim vas, moliti za mene. Dobar tek i doviđenja!